

Budeme obchádzať celé sídlisko!

Obyvatelia Pifflovej žiadajú mesto, aby v rámci PAAS prehodnotilo 50-metrový úsek Černyševského, medzi križovatkami Pifflova – Farského.

strana 6

Poštárka roka je z Petržalky

Aj keby sme dali dole menovky na schránkach vo všetkých tridsiatich vchodoch, kde Jitka Tomaškovičová (59) roznáša poštu, vedela by, ktorý list kam patrí.

strana 8

Dôchodok môže byť úžasný

V Dennom centre pre seniorov na Vyšehradskej našli mnohí svoju druhú rodinu aj odložené životné sny.

strana 14

V kapacite Domu smútku na cintoríne v Petržalke (20 osôb, pozn. red.) problém nie je. Ľuďom prekážajú skôr kontajnery pred ním.

Katastrofálne umiestnené kontajnery na cintoríne presťahujú

„Pred cintorínom očakávate kvety, ale v Petržalke vás víta len hnusný otvorený zelený kontajner, pretože tie moderné polozapustené sú už dlhé týždne mimo prevádzky. A to ich s veľkou slávou osádzali len pred rokom,“ napísala nám do redakcie čitateľka Marta.

S pani Martou stojíme pred petržalským cintorínom. „Všade predávajú kvety a sviečky. Tu je len jedna pani pri križovatke, ktorá predáva prebytky zo svojej záhradky,“ hovorí prvú z výhrad, ktoré jej na cintoríne

prekážajú. „Polopodzemné kontajnery pri vchode sú opáskované, teda nefunkčné, a tie pred Domom smútku, sú na veľmi nešťastnom mieste. Pozrite, tu býva truhla, tu sú najbližšie a hneď vedľa kontajnery,“ ukazuje

nám. „Je podľa vás dôstojné lúčiť sa s blízkymi hneď pri odpadkoch?“

„V priebehu extrémne krátkej doby (5 pracovných dní) sa nám podarilo zrealizovať pilotný projekt vybudovania 2 stojísk podzemných kontajnerov na cintoríne v Petržalke,“ chválilo sa vedenie Marianum-u koncom septembra 2020. Lenže... Kontajnery už mesiace neplnia svoju funkciu a dôvodom je, že kvôli blízkym stĺpom vysokého napätia ich auto s rampou nemôže vysýpať.

Pokračovanie na strane 4 ➤

EQA 250: Spotreba elektrického prúdu v Wh/100 km (kombinovaná): 191 – 177, emisie CO₂ v g/km (kombinované): 0

Nová, plne elektrická EQA v MB Panónska

Viac informácií: QR kód alebo
www.mercedesbratislava.sk

MERCEDES-EQ

MB Panónska, s. r. o., Panónska cesta 31, Tel.: +421 915 999 111

Slovo šéfredaktorky

Ucti si svojho seniora

Október sme kedysi citlivo vnímali ako mesiac úcty k starším. V posledných rokoch, mám pocit, táto pekné tradícia akosi ustupuje do úzadia.

V Petržalských novinách sme sa rozhodli ju pripomenúť. Aj preto sme prijali pozvanie do Denného centra pre seniorov na Vyšehradskej. „Je dobré chodiť do klubu seniorov. Nemáte otlačené lakty od parapety, pretože doma len nepozeráte so závisťou von oknom,“ povedala nám so smiechom hneď na úvod vedúca centra Ružena Borzová. Návšteva klubu bola zážitkom, zostali sme príjemne šokovaní, ako si petržalskí seniori vedia užívať život aj plniť sny. (Viac na str. 14)

Aj petržalská samospráva chápe, že počet seniorov v našej mestskej časti bude stúpať. Preto pre nich otvorila na Osuského ulici prvú klubovňu, v ktorej nájdú každý deň v týždni inú aktivitu. Neváhajte a zájdite ju vyskúšať, otvorená je pre všetkých.

A ešte jedna pozvánka. Koncert „Kráľ primášov a primáš kráľov“ v podaní Kaviarenskeho orchestra Andreja Záhorca, ktorý odznie v rámci Seniorfestu 11. 10. 2021 o 15:00 hod. v Dome kultúry Zrkadlový háj, venuje samospráva seniorom bezplatne.

Ingrid Jarunková

Od piatka 1. októbra 2021 vstúpili do platnosti zmeny v petržalskom parkovacom systéme, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Bratislavy, podľa ktorého už nemá mestská časť oprávnenie vyberať za parkovanie poplatky. Aj preto Petržalka upravila pravidlá spôsobom, že nerezidenti, teda všetci

Nerezidenti

už zase bezplatně,
s výjimkou noci

Od októbra parkujú návštevníci Petržalky počas dňa a cez víkendy zadarmo. V noci už ale na modrých miestach nezaparkujú vôbec.

návštevníci mestskej časti bez trvalého pobytu, už za parkovanie nebudú platiť. Bezplatne však môžu na modro vyznačených petržalských boxoch parkovať iba cez deň a víkendy, teda v pondelok až štvrtok od 07:00 do 18:00 a v piatok od 07:00 do neделе 18:00. A vždy iba s povolením mestskej časti, ktoré sa v Petržalke viaže na používanie mobilnej aplikácie. Mimo spomenutých časov, teda v nočných hodinách medzi 18:00 a 7:00 (okrem víkendovej piatkovvej a sobotnej noci), už nemajú žiadne oprávnenie parkovať na rezidentských parkovacích miestach.

Pre petržalských rezidentov a ich návštevy sa podmienky od piatka 1. októbra začatú hodinu.

(mh)

foto: MČ Petržalka

2021 de facto nemenia. A to minimálne do 31. decembra 2021. Od 1. januára 2022 však magistrát, zatiaľ iba na petržalských Dvoroch 4, plánuje spustiť celostestský parkovací systém. Podľa webu www.PAAS.sk by tak mali aj rezidenti Dvorov 4 od nového roka parkovať vo svojej zóne neobmedzene, ale iba s rezidentskou kartou za 39 eur pri jednom či 150 eur pri dvoch autách na rok. Návštevníci magistrátnej parkovacej zóny by zas mali v spolplatnenom čase, teda v pracovných dňoch medzi polnocou a 18:00, za parkovanie platiť 1 euro za každú začatú hodinu.

(mh)

foto: MČ Petržalka

Hala na Prokofjevo-vej nájomcu nenašla

Nájomca športovej haly na Prokofievovej sa hľadá od začiatku roka. Koncom júla mala verejná súťaž konečne víťaza, ten však nesplnil zmluvné podmienky. Čo bude ďalej?

„Výherca súťaže nezložil požadovanú kauciu 250-tisíc eur v zákonnej lehote, z toho dôvodu bude musieť byť vyhlásená nová verejná súťaž na prenájom haly s novými podmienkami,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

V pôvodných podmienkach súťaže bolo, že budúci nájomca bude mať halu na Prokofievovej prenajatú na 30 rokov, do 6 mesiacov však musí požiadať o stavebné povolenie a do 10 rokov od jeho vydania investovať do opravy objektu minimálne 1 100 000 eur. Tie sa mu započítajú do nájomného, v ktorom nie sú zahrnuté energie. Súťaž mala byť ukončená 31. marca a prenájom naplánovaný na začiatok leta. Termíny sa však posúvali. Hala bola v plnej prevádzke do konca augusta, od septembra mala byť v nájme víťaza. „**Od 1. októbra do konca roka bude hala opäť v prevádzke pre viacerých nájomcov, ktorí prejavili záujem,**“ dodala hovorkyňa. **(in)**

Časť stupačiek do Vianoc

Havarijný stav bytového domu na Medvedovej sa začína riešiť.

Magistrát ho previedol do vlastníctva mestskej časti Petržalka. Tá má v tohtoročnom rozpočte vyčlenených na rekonštrukciu stupačiek 280-tisíc eur. Poslanec Miroslav Dragun, ktorý sa o problém bytového domu dlhodobo zaujíma, tvrdí, že už prebieha obstarávanie a ešte pred Vianocami bude polovica stupačiek vymenená. **„Do februára by mala byť hotová druhá polovica,”** informoval nás.

Zdržanie spôsobil zákon o verejnom obstarávaní, podľa ktorého musia ísť zákazky nad 350-tisíc eur do vestníka. „Počas rekonštrukcie budú v bytoch, ktoré patria mestskej časti, v časti, ktorá sa nebude rekonštruovať, k dispozícii sociálne zariadenia a sprchy pre obyvateľov,“ dodal. (in)

(in

Kúrenie podľa zákona

„Aj napriek chladným nočným teplotám sa v Petržalke ešte stále nekúri,“ napísal nám do redakcie čitateľ so žiadosťou o zdôvodnenie.

„Na základe platnej legislatívy je možné spustiť vykurovanie až po naplnení podmienok presne stanovených Zákonom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) č.657/2004 Z. z. o Tepelnej energetike a takisto Vyhlaškou MH SR č.152/2005 Z. z. o určenom čase a určenej kvalite dodávky tepla pre konečného

spotrebitela," informovala nás Slavomíra Vogelová, riaditeľka marketingu a komunikácie Veolia SK.

Ako uviedla, vykurovacia sezóna sa začína 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí sa 31. mája nasledujúceho kalendárneho roka. „*K spusteniu vykurovania dochádza vtedy, ak von-*

(in)

foto: Matúš Husár

kajšia priemerná denná teplota vzduchu vo vykurovacom období klesne počas dvoch za sebou nasledujúcich dní pod 13 °C a podľa predpovede počasia nemožno očakávať nárast vonkajšej priemernej dennej teploty v nasledujúcom dni nad túto hodnotu. Vzhľadom na to, že v zmysle legislatívy ešte neboli naplnené predpísané vonkajšie priemerné teploty na spustenie vykurovania, naša spoločnosť nemohla zo zákona pristúpiť k zahájeniu vykurovania.“

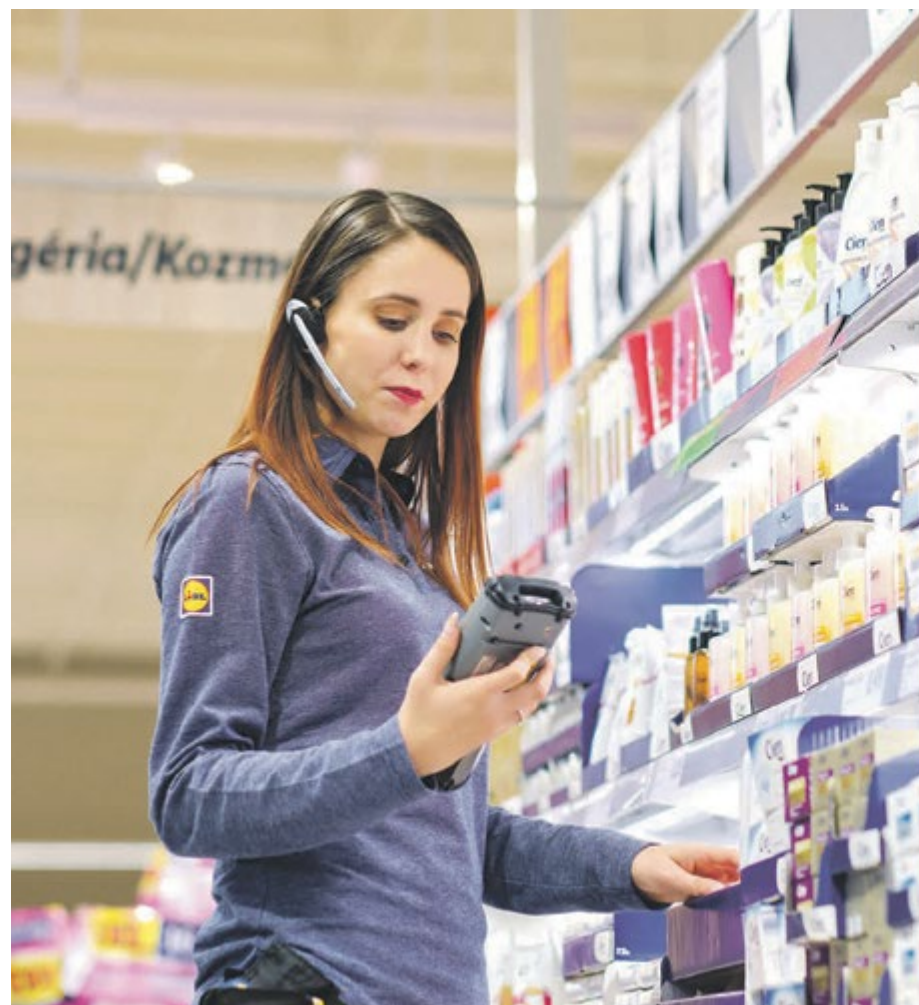
[illegible]

OPTIKA LENTIS, s.r.o.
Šustekova 15
851 04 Bratislava
Tel. 02/62 31 72 22

Ponúkame Vám:

- veľký výber okuliarových rámov za skvelé ceny
- okuliarevé šošovky od renomovaných dodávateľov
- vyšetrenie zrakovéj ostrosti
- odborné poradenstvo

Záleží nám na tom, aby ste mali LACNÉ a zároveň DOBRÉ okuliare

najzamestnávateľ 2020
 1. miesto **Obchod a služby**

**PRIDAJ SA DO NÁŠHO TÍMU
V BRATISLAVE
PREDAVAČ/KA – POKLADNÍK/ČKA**

NÁSTUPNÁ MESAČNÁ MZDA
1010€ (38,75 HOD./TÝŽ.)

**ZMLUVNE GARANTOVANÝ NÁRAST
MZDY PRVÉ TRI ROKY**

**PRÁCA MOŽNÁ NA RÔZNE
SKRÁTENÉ ÚVÄZKY**

**ŠIROKÝ SYSTÉM
BENEFITOV**

VIAC INFO NA: www.lidl.sk – sekcia Kariéra

**ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE**

oznamuje zmenu pracovnej
doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

► **Pokračovanie zo strany 1**
„Umiestnenie dvoch polopodzemných kontajnerov, bolo bývalým vedením organizácie Marianum vykonané neodborne a v rozpore s platným Zákonom o energetike,“ informovala nás Katarína Šemberová, vedúca oddelenia komunikácie a obchodu MARIANUM-u - Pohrebništva mesta Bratislavy. Vysvetlila, že nebola splnená požiadavka na vzdialenosť ochranného pásma v okolí veľmi vysokého napätia. „Súčasný riaditeľ Róbert Kováč prijal v súvislosti s uvedeným a v záujme ochrany zdravia zamestnancov zabezpečujúcich vysýpanie odpadu okamžité opatrenia, konkrétne výluky používania týchto polopodzemných kontajnerov.“

Marianum sa preto chystá prehodnotiť stojiská, a to aj kontajnerov pred Domom smútku. Ich umiestnenie súčasne vedenie tiež nepovažuje za vhodné. „Zohľadníme možnosti stojísk najmä s ohľadom na komfort návštevníkov cintorína. Kontajnery budú ľahko dostupné a umiestnené k spokojnosti či už návštevníkov cintorína, ale aj k spokojnosti pozostalých, ktorí sa zúčastňujú na poslednej rozlúčke so zosnulým,“ uisťovala nás Katarína Šemberová.

Od lepšieho umiestnenia

si pohrebništvo sľubuje aj zlepšenie separácie odpadu. Návštevníci cintorína totiž aktuálne nedodržiujú separovanie odpadu v takej miere, ako pohrebništvo po osadení moderných kontajnerov očakávalo.

Moderné estetické kontajnery vyriešili problém opakovaného prepĺňania malých smetných košov, ktoré zamestnanci nestačili vysýpať. Teraz však, paradoxne, 14 malých košov, ktoré boli pri každom vodovode, niektorým návštevníkom chýba. Pani Marta počas našej prechádzky cintorínom tvrdí, že najmä starším ľuďom, ktorí majú hroby vo vzdialenejších častiach. „Predstavte, že teraz musia nosiť svoj odpad cez celý cintorín.“

Pri jej sťažnostiach na zber listia, oponujeme. Nemôžeme chcieť naraz na cintorínoch aj stromy, aj mať hroby na jeseň celkom bez listov. V čase našej návštevy zamestnanec cintorína listy zbieral. Aj jeho snaha má však svoje limity.

Za pravdu jej však dávame, keď vidíme toalety. Spoločné, bez umývadla, tým by sa rekonštrukcia zišla. „Minulý rok mi z Mariannum-u odpísali, že Dom smútku bude obnovovaný pravdepodobne v roku 2023. Tak hádam príde aj na toalety.“

Katarína Šemberová spres-

▲ Jesenné listy patria ku koloritu cintorínov. Nie je možné ich všetky odstrániť.

▲ Pamätník 497 nevinných obetí prešiel obnovou.

ňuje: „Kompletnú rekonštrukciu plánujeme na rok 2024. V roku 2022 – 2023 bude zadane spracovanie projektovej dokumentácie. Čo sa týka toaliet, tie budú opravené podľa možnosti čo najskôr.“

Pre komfort návštevníkov zvažuje pohrebništvo aj vytvorenie vlastných kvetinárstiev pri cintorínoch v správe Marianum. „V prípade cintorína v Petržalke si musíme túto možnosť prerokovať

s mestskou časťou Petržalka, nakoľko nám nie je zverené parkovisko pred cintorínom do správy, aj keď sa staráme o jeho údržbu.“

Aktuálne ukončili aj komplexnú reštaurátorskú obnovu Pamätníka 497 nevinných obetí. Po ňom bude nasledovať premiestnenie kontajnerov.

Keď s pani Martou odchádzame z cintorína, zastavia sa pri nás dve ženy a pýta-

▲ **Toalety majú byť obnovené ešte pred kompletnou rekonštrukciou.**
jú sa, kde je zastávka MHD. „Musíte to celé obísť. A ponáhľajte sa, lebo autobus jazdí len každú hodinu,“ hovorí im pani Marta a obráti sa na mňa. „Vidíte, aj zadný vchod by sa tu zišiel. Mali by sme zastávku na skok.“

(in)

foto: in

S budovaním cyklotrás máme v Petržalke problém

Rok čo rok samo-správa vyhradí v rozpočte desaťtisíce na nové cyklotrasy a rok čo rok sa ich realizácia presunie... na ďalší rok. V čom je problém?

Hlavná okružná trasa č. 8 bude viesť aj cez Dolnozemsú, po Gettingovej a križovať Mamateyovu ulicu.

Poslanci Matúš Repka a Tomáš Palkovič spracovali Návrh rozvoja cyklistickej infraštruktúry na území mestskej časti Bratislava-Petržalka pre rok 2020, ktorý zastupiteľstvo schválilo. Týkal sa troch cyklotrás - cyklotrasy č. 8, - Prístavný most, Májová ulica, Námestie hraničiarov, Rusovská cesta, č. 13 - Černyševského a Wolckrova ulica a č. 21B - Jasovská, Turnianska, Humenské nam. Žehrianska a Dolnozemska. Financie na ne zostali ešte z roku 2019, podľa investičného plánu z februára 2020 bolo na ne v rozpočte vyčlenených 145 000 eur. Vo všetkých troch prípadoch mala byť spracovateľom dokumen-

tácie aj zhotoviteľom mestská časť Petržalka. Keď sme na jar 2020 s oboma poslancami hovorili, boli presvedčení, že dve menšie cyklotrasy je možné zrealizovať v roku 2020. Nestalo sa. V roku 2021 sme na výstavbu nových chodníkov, komunikácií a cyklotrás vyčlenili 500-tisíc eur, k júnu 2021 z nich minuli len 10 428 eur. Zdôvodnenie? „Referát investičných činností z plánovaných finančných prostriedkov čerpal financie len na projektovú dokumentáciu cyklotrasy 21B, ktorá sa spracováva spoločne s magistrátom. Nakoľko k dnešnému dňu nie je ukončená projektová dokumentácia, pre neustále požiadavky na prepracovanie

zo strany magistrátu nebolo možné realizovať ďalšie práce,“ citujeme z vyhodnotenia rozpočtu za prvý polrok. O objasnenie sme požiadali petržalského poslanca Tomáša Palkoviča, ktorý sa cyklotrasám dlhodobo venuje. „Na príprave projektu cyklotrasy č.8 (Prístavný most - ŽST Petržalka) sa pracuje,“ hovorí s tým, že úlohou Petržalky bolo do dať hotový a schválený projekt, ktorý by mesto prevzalo, a financovalo aj realizáciu.

Pridal aj svoj názor na „neustále požiadavky na prepracovanie“. Tento projekt chce la Petržalka podľa jeho slov realizovať ešte v roku 2016, ale nebola schopná ho dostať do finálnej formy. „Pôvod-

ný projekt už dnes nesplnil kritériá a štandardy, ktoré mesto pri dopravných projektoch vyžaduje. Pre príklad môžem uviesť nedostatočné priestorové riešenie v oblasti nadjazdu na Rusovskej ceste v úseku od Hálovej po ŽST Petržalka. Podarilo sa nám pre cyklistov nájsť priestor v samostatnom jazdnom pruhu. Pribudlo a zlepšilo sa napojenie na železničnú stanicu. Stavbe sa tiež bude riešiť križovatka Mamateyovej a Gettingovej, ktorá bude plynule napojená na cyklotrasu na Mamateyovej, privádzajúcu cyklistov na dunajskú hrádzu. Toto všetko sú veci, ktoré projekt dramaticky zlepšujú, napájajú ho

na okolie a robia ho prakticky použiteľným.“

Uvedol, že sa zmenila tiež vyhláška o dopravnom značení a pôvodný projekt by tak dnes nemohol byť schválený políciou. A napokon, ďalším problémom, ktorý vidí je, že projektant vysúťažený MČ nemá s projektovaním cyklistickej infraštruktúry dostatočné skúsenosti. Zrejme aj preto nakoniec koncom septembra magistrát prevzal nedokončenú projektovú dokumentáciu od projektanta obstaraného mestskou časťou a zabezpečí dopracovanie projektu vo vlastnej réžii.

„Som presvedčený, že toto celý proces vzhľadom na komplikovanú komunikáciu s projektantom výrazne zrýchli,“ je presvedčený poslanec. A čo cyklotrasy 13 a 21B? „Pán starosta Hrká aj s jeho úradom jednoducho nevykonali uznesenie miestneho zastupiteľstva. K týmto trasám sme pripravili zadanie, vyčlenili na ne dostatok financií v rozpočte a včas sme pripravili materiál na schválenie. Zámer bol schválený takmer všetkými poslancami zastupiteľstva. Napriek tomu dnes úrad s jednou trasou nepohol vôbec a pri druhej prebieha súťaž na projektanta,“ skonštatoval Tomáš Palkovič. (in)

foto: in

KAMENÁRSTVO BERINO

Už 15 rokov zabezpečujeme kompletný servis kamenárskych prác a cintorínskej architektúry v Bratislave.

- jednohroby
- dvojhroby
- urnové pomníky
- nápisné dosky
- opravy starých hrobov

Pečnianska 33, 851 01 Bratislava, +421 903 351 470, berinosro@gmail.com
www.kamenarstvoberino.sk

REZANÉ A ČREPŇÍKOVÉ KVETY

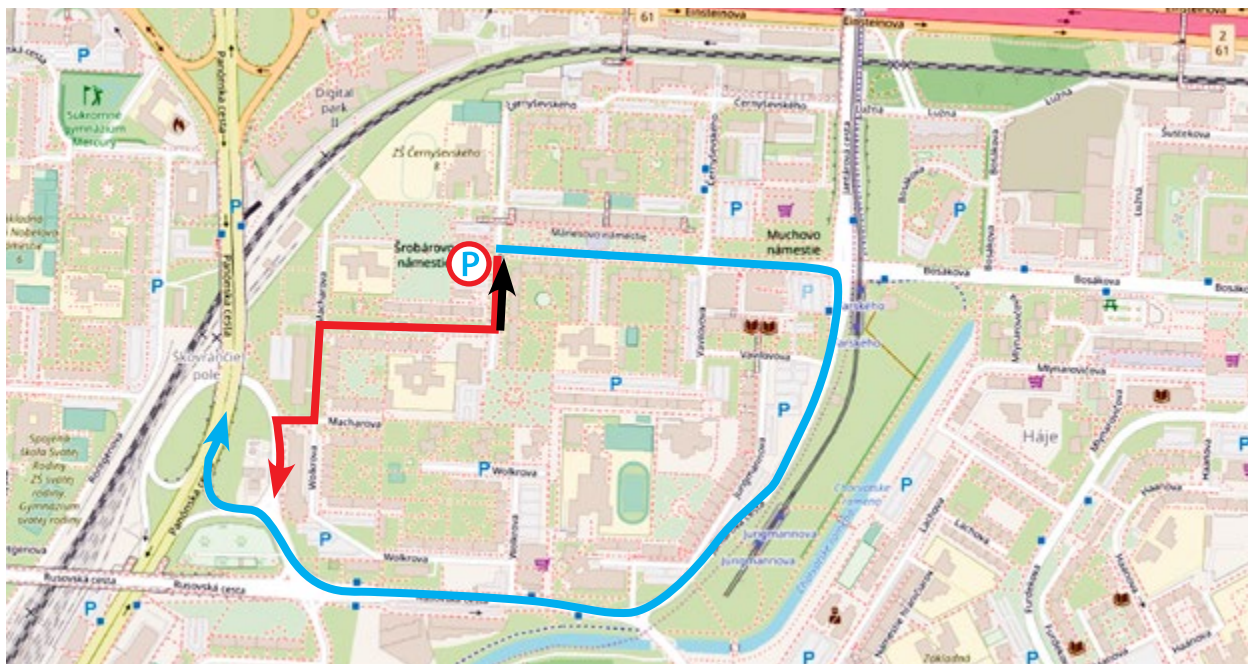
FLORESTA

PETRŽALSKÁ TRŽNICA

DARČEKY ARANŽMÁNY VENCE

BRATSKÁ 3 0919 162 639
WWW.KVETINOVO.SK

Obyvatelia Pifflovej: Pre 50 metrov budeme obchádzať celé sídlisko!

▲ Ak sa budú chcieť obyvatelia Pifflovej dostať na Most SNP z parkoviska pri Mall shope, budú obchádzať polovicu štvrte.

Značenia prvých zón celomestskej parkovacej politiky sa už stretlo s viacerými protestmi obyvateľov. V Krasňanoch mesto priznalo, že obyvatelia poznajú svoju lokalitu najlepšie a zobralo do úvahy ich výhrady. To isté očakávali obyvatelia Pifflovej. Zatiaľ bez úspechu.

Miestni z Pifflovej parkujú väčšinou na veľkom

parkovisku pri Mall Shope, pretože parkovacie miesta pred ich domom bývajú obsadené. Lenže z Farského sa na toto parkovisko po zjednosmernení Černyševského už nedostanú. A naopak, z parkoviska vychádza podľa miestnych denne 90 percent áut doprava, na Most SNP. Po novom budú musieť ísť „do lievika“ k električkám,

kde sa výrazne zvýši počet áut. „Áno, táto križovatka bude zatažená najviac. Je to daň za to, že upokojíme stred sídliska,“ priznal aj na online stretnutí dopravný projektant Ondrej Májek. „Ale taký zásah do života

obyvateľov sa nerieši online a ešte cez dovolenkové obdobie. Opakujeme, že nás nik vopred neinformoval o zámere magistrátu. Tu platí staré ‘o nás bez nás’,“ hovorí jeden z obyvateľov Róbert Földeš. Preto žiadajú magistrát prehodnotiť 50-metrový

„Pre 50 metrov navrhovanej jednosmernej ulice sa nám cesta autom z Prístavného mosta na Pifflovu ulicu predĺži o takmer dva kilometre. Ak sa budeme chcieť dostať na Most SNP o viac ako kilometer. Mesačne najazdí jedno auto o sto kilometrov viac! Toto ‘zelený’ magistrát netrápi?“ sťažujú sa obyvatelia Pifflovej v súvislosti so značením zóny Dvory 4 v rámci PAAS.

úsek Černyševského medzi križovatkami Pifflova – Farského. Preň totiž po absolvovaní väčšieho nákupu v TPD, Tesco či Bille budú musieť prejsť namiesto 400 – 500 metrov dva kilometre cez tri semafore, len pre 10 metrov pri odbočení z Farského na parkovisko. Budú

Medzi dvoma obojsmernými ulicami Pifflovou a Farského je 50-metrový jednosmerný úsek. „Radšej oželieme tých desať miest popri ceste na Černyševského, ak nám tu nechajú obojsmernú premávku,“ tvrdia obyvatelia.

chcieť ísť autom z parkoviska pre väčší náklad pred vlastný vchod? Neprejdú sto metrov, ale budú obchádzať celé sídlisko.

„Keď budú denne podobné obchádzky robiť všetci, viete, aká je to uhlíková stopa? Ochrana životného prostredia a najmä dávazok Slovenskej republiky z hľadiska znižovania emisií uhlíka ale zrazu nie sú podstatné,“ konštatuje ďalší z miestnych Viliam Podhorský.

„Na magistrát sme poslali desiatky argumentov. Na všetky reagujú rovnako - systémom Ctrl C – Ctrl V. Pointa? Občania, zvyknite si,“ pridáva sa Róbert Földeš. „Budeme denne obchádzať celé Dvory 4 a oni to nazvú ‘drobný diskomfort vyvážený benefitmi’.“ Akými?

„Jedným z hlavných dôvodov pre zjednosmernenie týchto ulíc je zvýšenie legálnej kapacity parkovania – šírkové pomery komunikácie

neumožňujú vyznačenie parkovacích miest a zachovanie obojsmernej premávky,“ začína odpoveď magistrátu. „Parkovacie státiť aj šírka komunikácie majú nejaké normy, ktoré sa musia dodržiavať, aj s ohľadom na bezpečnosť chodcov alebo prejazdu integrovaného záchranného systému. Ďalším z dôvodov je, že je to opatrenie na utíšenie tranzitujúcej dopravy, na tranzit sú dimenzované predovšetkým nadradené cesty, kde je aj vyššia rýchlosť. Dôvod, prečo sa mesto snaží znižovať tranzit cez sídlisko, je hlavne zvýšenie bezpečnosti pre chodcov a deti, zníženie emisií v bytovej zóne, zníženie hluku v bytovej zóne a väčší komfort pre obyvateľov, aj tých, čo nevlastnia auto. Uvedomujeme si, že zmenou v riadení premávky narušíme niektoré zvyky občanov, ale veríme, že si občania postupom času zvyknú práve kvôli benefi-

tom vyplývajúcej priamo zo zjednosmernenia, a to je zachovanie parkovacích státiť. Rozumieme, že bude nutné, aby si obyvatelia zvykli na nový systém. Na prvý pohľad sa to môže zdať neprijemné, ale veríme, že táto zmena povedie z dlhodobého hľadiska ku kvalitatívnemu zlepšeniu života obyvateľiek a obyvateľov.“

Tieto argumenty sú pre obyvateľov nedostatočné. „Chceli nám zachovať parkovacie miesta? Je ich tu menej ako doteraz a radšej oželieme tých desať miest popri ceste, ak nám nechajú obojsmernú premávku,“ tvrdí. „Benefitom má byť utlmená premávka? Veď my tu žiadnu intenzívnu premávku nemáme! Maximálne, keď je havária na Einsteinovej. Autá tu jazdia 30km/h, máme tu spomaľovače, každých pár metrov priechody. Že neprejde dieťa cez cestu? Nezmysel. Skôr sa obávame, že kolízie

nastanú po zjednosmernení, pretože mnoho áut kvôli tým párom metrom, ktoré ich delia od Farského k parkovisku, poruší zákaz vjazdu.“

Preto žiadajú zrušiť navrhovanú jednosmernú premávku na Černyševského od Pifflovej po Farského. „Celá Pifflova je rovnako široká ako navrhovaná jednosmerka. Taktiež Farského od Billy, ale

tá už môže byť obojsmerná... Tu neplatia normy pri podstatne hustejšej premávke? Chceme problém riešiť, zvyšovali sme pracovníkov magistrátu, aby prišli za nami osobne a mohli sme im situáciu vysvetliť. Zatiaľ bez odzvy,“ dodáva Róbert Földeš s tým, že rezignovať neplánujú. (in)

foto:in, google maps

PAAS až od januára

Spustenie celomestskej parkovacej politiky, vrátane Dvorov 4, bolo odložené na 1. 1. 2022.

Mesto posúva spustenie registrácií do systému regulovaného parkovania pre prvé tri zóny (Tehelné pole, Krasňany a Dvory 4) na 1. december 2021 a samotnú reguláciu a kontrolu parkovania na január 2022.

Dvory 4 budú zatiaľ fungovať ako zvyšok Petržalky - na tzv. “modrých” parkoviskách

budú môcť parkovať len rezidenti s parkovacou kartou mestskej časti. Mestská časť bude kontaktovať všetkých držiteľov súčasných parkovacích kariet s možnosťou “preklopenia” na bezplatné rezidentské karty, s ktorými budú môcť parkovať v celej Petržalke (na tzv. “modrých” parkoviskách). (kr)

Každá pomoc slovenskej prírode sa počíta

Ak patríte k ľuďom, ktorí veria, že aj jednotlivec môže pozitívnymi zmenami svojho životného štýlu prispieť k ochrane životného prostredia, tento článok je práve pre vás.

Zelená elektrina – najľahší spôsob ako mať zelenší domov

Možno ste už v médiách zachytili, že na Slovensku majú spotrebiteľia možnosť pomáhať slovenskej prírode napríklad aj tak, že podporujú výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Medzi obnoviteľné zdroje patrí napríklad slnko, voda či vietor. Aj na Slovensku máme množstvo takýchto zelených elektrární, ktoré môžete podporiť aj vy. ZSE má pre svojich zákazníkov službu Zelená elektrina, v rámci ktorej si zákazníci môžu vybrať, ktorý obnoviteľný zdroj chcú podporiť.

Ako funguje Zelená elektrina?

So Zelenou elektrinou od ZSE funguje každá domácnosť bez problémov kedykoľvek počas dňa či noci, iba s tým rozdielom, že spotreba elektriny je 100 % krytá zárukami pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Zelená elektrina sa od čiernej nedá fyzicky oddeliť, to znamená, že ZSE vám nebude meniť elektrické káble, ale v objeme vašej ročnej spotreby nakúpi záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov a priradí ich priamo k vašej domácnosti. A vôbec pritom nezáleží, či bývate v byte alebo v rodinnom dome. Najlepšie na tom celom je, že môžete priamo podporiť zelené elektrárne zo Slovenska.

„Pre svojich zákazníkov sme zakúpili v roku 2020 záruky pôvodu obnoviteľnej energie od viac ako 900 malých aj veľkých vodných elektrární po celom Slovensku a od viac ako 760 malých fotovoltaických elektrární na Slovensku,“ hovorí Miroslav Bišťuť, odborník na Zelené riešenia v ZSE.

Už 70 000 zákazníkov ZSE prispieva k ochrane prírody

Zelenú elektrinu už využíva viac ako 70 000 našich zákazníkov z radov domácností. Pri podiele uhlia ako

zdroja elektriny v energetickom mixe ZSE v roku 2020 na úrovni 74,7% a podiele zemného plynu na úrovni 15,46% to znamená, že týchto 70 000 zákazníkov ročne ušetrí 20 899 ton uhlia, 6 656 068 m³ zemného plynu a zabráni vzniku až 33 928 ton CO₂ zo spáleného uhlia a plynu. Čím viac zákazníkov sa rozhodne aktívne podporovať zelené elektrárne, tým viac ich bude pribúdať, ich výrobné procesy sa budú zefektívňovať a to sa odrazí aj na postupnom znižovaní cien elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov.

Zelená elektrina zo Slovenska

Najľahší spôsob, ako mať zelenší domov

Michal Sabo
ekoaktivista, greenfluencer

www.zse.sk/zelena-elektrina

VELKOLEPÁ HISTÓRIA OŽIJE PO 100 ROKOCH NA VÝSTAVE V EUROVEA

Vedeli ste, že na mieste, kde dnes stojí Eurovea, sa ľudia zabávali a nakupovali už v minulom storočí?

Presne pred 100 rokmi sa tu prvýkrát konal Medzinárodný Dunajský Veľtrh, veľkolepé podujatie svetového významu. Na dôležité momenty našej histórie by sa nemalo zabúdať. Pripravili sme preto bezplatnú výstavu, na ktorú vás srdečne pozývame. Nájdete ju v centrálnej časti na zníženom prizemí od 10. 9. do 10. 10. 2021.

Tešíme sa na vás.

Špeciálne podakovanie patrí Slovenskému národnému múzeu, bez ktorého by výstava nebola možná. Výstavu pripravil: PhDr. Pavol Komora.

100 ROKOV ZÁBAV A OBCHODU NA DUNAJI

Jitka pracuje na rovnakej pošte
a v rovnakom rajóne už 32 rokov.

Poštárka roka: List hodí do správnej schránky aj so zavretými očami

Aj keby sme dali dole menovky na schránkach vo všetkých tridsiatich vchodoch, kde Jitka Tomašková (59) roznáša poštu, vedela by, ktorý list kam patrí. Poštárka roka pozná v rajóne na Jasovskej, Turnianskej a Krásnohorskej väčšinu „svojich ľudí“. Niektorých vídala ešte v kočiaku. Deti jej nepovedia inak ako teta a dospelí ju často volajú suseda. V Petržalke totiž pracuje aj žije.

Deň začína o pol šiestej na pošte na Vlastenec-kom námestí. Z priečinka berie zásielky, ktoré si rozdelí podľa ulíc a vchodov. Žasnem nad jej dôslednosťou. Ešte aj v doskách má doporučené listy uložené presne podľa toho, kade pôjde. Naloží, čo sa zmestí do poštárskej tašky, ktorá niekedy váži aj 15 kíl! Vždy, keď som videla nastupovať doručovateľov do MHD

s ťažkými taškami, až ma pichlo pri srdci. „Sme trénovaní,“ reaguje Jitka. „Naložím si toľko, koľko viem, že zdvihnem do autobusu a zvyšok mi kolega dovezie do odkladacej schránky na Jasovskej ulici.“

Ešte jedna fotka pred poštou a ide sa. Okolo práve prechádzajú Jitkine kolegyně a so smiechom kričia: „Fotťe ju z profilu!“ Jitka sa zasmieja a chváli kolektív, v ktorom

pracuje. Každý z nich by si vraj zaslúžil ocenenie Poštárka roka. „Pracujem so šikovnými ľuďmi, sme výborný kolektív, máme sa radi,“ hovorí. Zrejme aj preto je pobočka na Vlastenec-kom námestí - ako mi pred odchodom stihla povedať vedúca pošty Amália Mňačková - za posledný štvrtrok najlepšia z celej Bratislavy. Jitka tu pracuje už 32 rokov. Na tej istej pošte, v tom istom rajóne.

S prácou začína už o pol šiestej ráno na pošte na Vlastenec-kom námestí.

Najnáročnejší je máj

Prichádzame na Krásnohorsku, Jitka vytiahne zväzok čipov od všetkých brán, nájde ten správny a už je pri schránkach. Mená na nich ani nesleduje, ide po pamäti. Nosí v hlave 1 200 bytov! Nielen ich schránky, dokonca aj dvere. „Keď si ich dá niekto vymeniť, pozerám, či som na správnom poschodí,“ smeje sa.

Nejde však ako robot. Aj najomníci sa menia, z času na čas ju nové meno prekvapí. Listy sú vybavené, na rad prichádzajú doporučené zásielky. Dnes ich má 169. Presne toľko ráz zazvoní niekomu priamo pri jeho dverách. „V dome s výťahom sme povinní doručiť zásielku až ku dverám,“ vysvetľuje a vzápätí dodáva, že často vybehne za ľuďmi, aj keď ten nefunguje. „Ceníme si, že príde až hore,“ hovorí mi staršia pani, ktorá nám otvorila.

„A aká ste otužilá,“ otočí sa už smerom k Jitke. Naráža na jej tričko a vestu, hoci počasie vonku je na bundu. Aj takto začínajú dialógy s ľuďmi. Jitka ich denne absolvuje niekoľko. Niektorí sa občas potrebujú vyrozprávať, niektorí ju požívajú na koláčik, kávičku či na obed.

Smerujeme na ďalšie poschodie. Som prekvapená, koľko mladých ľudí nám otvára dvere. „Korona ich presunula na 'home office'. Doručujeme podstatne viac reklamácií ako pred pandémiou,“ vysvetlí a hneď premostí: „V lete, keď je pekne, sa s kolegami smeje, že keby sme šli doručovať na Draždiak, tak zas nájdeme všetkých tam.“

Keď vychádzame z vchodu, Jitka pozrie na mláku po včerašom daždi a hovorí: „Tu som sa v zime tak šmykla na lade, že pani odvedla z pohrebnej služby vyletela von a ja

Keď vidia revízori v MHD poštára, vraj ho ani nekontrolujú, hoci každý z nich má služobnú električku.

jej hovorím: Takmer som sa stala vašou klientkou.“ Jitka má skrátku zmysel pre humor. „Mám rada svoju prácu,“ dodá na vysvetlenie a tvrdí, že dobrá nálada ju neopúšťa ani v daždi – veď sa zas vysuším – a ani vtedy, keď je veľa roboty.

Pýtam sa jej, ktoré mesiace sú najnáročnejšie a tipujem december. Omyl. „Máj, jún, pretože vtedy sa doporučene posielajú vyúčtovania za byt

a všetky správčenské spoločnosti ich posielajú naraz,“ hovorí. „Tak mám 1 200 doporučených zásielok okrem tých, ktoré mám bežne. A potom sú dane za byt. Tam je dokonca doporučená zásielka s opakovaným doručením, čo znamená, že ju nosím dva dni, ak toho adresáta nezastihnem na prvý raz.“

Kvantá pohľadníc počas Veľkej noci a Vianoc vraj na-

hradili balíčky z Číny, hoci aj ich nápor na čas ustal. „Už to zase rastie, ľudia si zvykajú platiť clo,“ pokračuje Jitka, ale s potešením konštatuje, že aj pohľadníc na Vianoce pribúda. Asi začíname chápať, že je to krajší pozdrav ako esemeskou preposlaný veršík. Ona sama na Vianoce nakúpi desiatky pohľadníc a vhadzuje ich do schránok s podpisom – Vaša poštárka. Robí to už roky pre osamelých ľudí, ktorí celý rok nedostanú žiaden list, ale aj pre rodiny s malými deťmi, ktoré sa z pohľadníc tešia. „Ale nie som jediná, veľa mojich kolegov robí to isté.“

Máte pre mňa niečo? Ideťe aj ku mne?

Jitka prejde denne 9 až 12 kilometrov. Základ sú dobré topánky a tie, čo doručovateľom zabezpečuje pošta, vraj presne také sú. Športovať nepotrebuje. Má kondičku, nič ju nebolí, nikdy nebola na PN-

ke. „Teda okrem februárovej korony,“ zasmieja sa. Aj s ťažkou taškou má svižný krok. „Žiadne vychádzkové tempo,“ konštatujem a ona so smiechom spomenie, že keď ide niekam s manželom, ten jej vždy hovorí: „Brzdi, brzdi...“ Prezradí, že oboch ich dala pred dvadsiatimi rokmi dokopy jej práca. „Bola som jeho poštárkou,“ spomína, ako ju na jej narodeniny čakal na konci ulice s kyticou ruží. A tak Jitka vo svojom petržalskom rajóne nielen pracuje, ale aj býva. „A manžel od vtedy nevie, ako vyzerá žltý lístok v schránke...“ zareagujem, ale ona len pokrúti hlavou: „Paradoxné je, že našu vlastnú poštu nosím niekedy v kabelke aj mesiac, kým ju doma vyložím. V lepšom prípade ju hodím do schránky a manžel sa ma pýta: Mali sme niečo? A ja odpovedám: Máš to v schránke.“

Máte pre mňa niečo? Ideťe aj ku mne? To sú v postate

najčastejšie otázky, ktorými sa začína každá debata s poštárkou. Niektorí ľudia na ňu kričia už z diaľky. S viacerými si tyká a neraz prinesie poštu aj do malého pohostinstva na terase, pretože vie, kto tam pravidelne sedáva. Mnohí majú jej telefónne číslo, takže občas jej ktosi zavolá aj večer, aby sa spýtal, čo sa ukrýva za jeho žltým lístkom. Starším ľuďom zaplatí šeky, podá list, vyberie pre nich zásielku z pošty. A znova opakuje, že to nerobí jediná. Mnoho jej kolegov to považuje za svoju službu ľuďom. Aj preto je jej ľúto kritiky, ktorú na poštárov občas počuje. Možno keby s ňou strávili jediný deň... Ten končí na odovzdávacej pošte na Jasovskej, kam si ľudia chodia po nevyzdvihnuté zásielky. Ale až vtedy, keď je jej taška prázdna, čo je v ťažkých dňoch aj o pol šiestej večer. Listy totiž do druhého dňa neodkladá. (in)

foto: nc

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

OTVÁRAME

kurz spoločenských tancov pre seniorov

L'AHKOŠŤ A LADNOSŤ
NA TANEČNOM PARKETE

PONDELKY o 15:00

DK ZRKADLOVÝ HÁJ, Rovniankova 3

STREDY o 10:00

CC CENTRUM, Jiráskova 3

vstup voľný

PRÁCA V MODERNEJ PREVÁDZKE

SALESIANER MIETTEX s.r.o., Panónska cesta 3943, Petržalka
hľadá do svojej prevádzky pracovné pracovníkov a pracovníčky
do trvalého pracovného pomeru na pozíciu

„Pracovník/-čka pracovne“

Ponúkaná mzda Pracovník pracovne (brutto) 650€
+ výkonnostné odmeny od 100-500€ (brutto) a príplatky podľa Zákonníka práce

Termín nástupu: ihneď

Kontaktná osoba: Júlia Čičkán
Tel.: 02 6825 5314, j.cickan@salesianer.sk

Finančne podporilo

MINISTERSTVO

KULTÚRY

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt realizovaný s finančnou podporou MK SR

www.kulturavpetrzalke.sk

Obyvatelia Šustekovej k mestským nájomným domom: Mesto nás nepočúva!

Mestskí poslanci na poslednom zastupiteľstve zobrali na vedomie spracovanú Urbanistickú štúdiu umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Tá bude slúžiť ako podklad pre návrh zmien a doplnkov územného plánu. Týka sa 13 lokalít v štyroch mestských častiach. V Petržalke najväčšiu nevôľu obyvateľov vyvoláva možná výstavba na Šustekovej a Sosnovej.

Sosnova

„V návrhu je uvažovaná podlažnosť 3-17 podlaží. Zastúpenie obytnej funkcie v miere minimálne 70 % predstavujú bytové nájomné domy so 271 bytmi pre 678 obyvateľov,“ píše sa v štúdii. „Výhľad potrieb statickej dopravy je v porovnaní s kapacitnými nárokmi na statickú dopravu podľa aktuálne platného ÚPN znížený o cca 51 % (391 parkovacích miest, pozn.red.).“

Obyvatelia Šustekovej už od roku 2004 bojovali petíciami za to, aby došlo k zmene územného plánu a ich park s výše sto vzrastlými 30-ročnými stromami bol parkom aj oficiálne. Verili, že proekologické aktivity vedenia mesta sa dotknú aj ich životného prostredia. Teraz sa im to zrejme konečne podarí, lenže v oboch lokalitách chce mesto postaviť aj 435 nájomných bytov pre 1088 obyvateľov. A tomu sa bránia, hoci to vyzerá, že zbytočne. Ich záujem bude musieť ustúpiť tomu verejnému. „Ak by sme počúvli všetky mestské časti a občanov, dnes by sme tento materiál nemali – nemali by sme tam ani jeden pozemok,“ skonštatoval na zastupiteľstve primátor Matúš Vallo. Mesto totiž zúfalo potrebuje

nájomné byty, ale pozemkov, na ktorých sa dajú postaviť, už veľa nemá. „Chápeme potrebu výstavby nájomných bytov,“ argumentujú obyvatelia. „Ale s citom pre starousedlíkov. Bránime sa tomu, aby výstavba bola taká masívna, s akou ráta štúdia v našej lokalite.“

Chceli zmenu, ale nie takúto

Zástupcovia mesta aj spracovatelia štúdie sa obyvateľov snažia presvedčiť, že možnosť na diskusiu o tom, čo vlastne v lokalite vyrastie, stále sú. Tí však nadobúdajú pocit, že ich pripomienky sú málo platné, mesto si ich síce vypočuje, ale ide si svoje.

„Od júna do schvaľovania novo vypracovanej štúdie nás nikto nekontaktoval, nedali nám ani pripravený uprave-

Šustekova

„V návrhu sa uvažuje s podlažnosťou 8-9 podlaží. Zastúpenie obytnej funkcie v miere minimálne 70 % predstavujú bytové nájomné domy so 164 bytmi pre 410 obyvateľov. Výhľad potrieb statickej dopravy je v porovnaní s kapacitnými nárokmi na statickú dopravu podľa aktuálne platného ÚPN znížený o cca 68 % (235 parkovacích miest, pozn.red.).“

nuje mesto stavať v Petržalke aj na Bratskej, Muchovom námestí, Viedenskej ceste a v Janíkovom dvore, pozn. red.). Obyvatelia Šustekovej sa zúčastnili na verejnom prerokovaní štúdie, ale ich pochybnosti sa nezmenšili. Spísali petíciu, dovoľovali sa ďalších stretnutí. „Napriek pripomienkam väčšina nebola akceptovaná alebo len zobrať na vedomie bez toho,

aby sa to presne zadefinovalo v predkladanom dokumente,“ konštatovali v otvorenom liste primátorovi a poslancom a žiadali stiahnutie štúdie z programu zastupiteľstva. Viacerí na ňom aj vystúpili. „Šustekova je stabilizované územie, ktoré nebolo roky aktualizované,“ uviedla jedna z obyvateľiek s tým, že zmenu si územný plán od roku 2007 žiada, ale nepredstavovali si,

že zo zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti sa má využiť územie zmeniť na funkciu 101, čo je viacpodlažná zástavba obytného územia. Na Sosnovej sa takisto navrhuje zmena funkčného využitia územia, a to z občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu na viacpodlažnú zástavbu obytného územia. V lokalite dnes možno teda stavať aj obchodné centrá, hotely, mesto však namiesto nich potrebuje nájomné byty. Preto sa mení územný plán. Obyvatelia však majú pocit, že zelene im ubudne a budú obkolesení domami. Na Sosnovej plánuje totiž výstavbu aj súkromný developer. „Sme odhodlaní ďalej bojovať za uvedenie zelenú lokalitu so vzrastlými stromami, na Šustekovej je to nad 100 stromov, z ktorých mesto aj tak bude chcieť časť vyrúbať, lebo tam plánuje stavať dom aj v časti dnešného parku. Na Sosnovej je to okolo 40 starých košatých stromov. Životného prostredia a klimatických zmien máme plné ústa, ale ‘skutek utek’“, konštatuje Ludmila Tekulová. „Je paradox, že mesto sa v týchto dvoch lokalitách snaží zničiť to, čo sa pokúša v centre rozsiahlo vybudovať nanovo z dôvodu zmiernenia klimatických dopadov.“

Zápchy sú tu už teraz

Uspokojivé odpovede nedostali obyvatelia ani vo veci dopravnej situácie. V štúdii sa k doprave v týchto dvoch lokalitách uvádza len: „Dopravné pripojenie lokality je možné iba cez miestne komunikácie Šustekova ul., t. j. vjazdom do územia cez križovatku Bosákova – Šustekova (CDS). Vzhľadom na zahusťovanie lokality bytovou výstavbou budú pre výstavbu nájomného bývania potrebné aj stavebné úpravy križovatky Bosákova – Šustekova (CDS) a to minimálne rozšírením radiaceho priestoru križovatky zo Šustekovej ul., vrátane úpravy cestnej dopravnej signalizácie.“

„Ťaží nás, akým spôsobom sa má riešiť doprava, resp. výjazd z vnútrobloku,“ pokračuje Ludmila Tekulová. „Je nepredstaviteľné, aby popri poliklinike jazdili stavebné stroje niekoľko rokov!“ Upozorňuje, že Bosákova a Šustekova sú už dnes v dopravnej špičke takmer nepriechné ulice, plné pomaly sa posúvajúcich áut, ktoré pokračujú na dopravný uzol na Dolnozemskej ceste a mosty Apollo a Prístavný most. Celá doprava pôjde pred poliklinikou na Šustekovej, kritická situácia je

tu už teraz. Preto miestnych zaujíma, čo bude, keď v lokalite pribudnú ďalšie byty a s nimi ďalšie autá. Obávajú sa zhoršenia životného prostredia a dopravného zataženia. „Bosákova a Šustekova sú už dnes v dopravnej špičke takmer nepriechné ulice, plné pomaly sa posúvajúcich áut, ktoré pokračujú na Dolnozemskej ceste a mosty Apollo a Prístavný most. Celá doprava pôjde pred poliklinikou, kritická situácia je tu už teraz.“

nia natrvalo. Infraštruktúra však bola v štúdii spracovaná len v mierke, ktorú určuje zákon.

Za štúdiou si stoja

Metropolitný inštitút si, naopak, za svojou dvojročnou prácou stojí a sú presvedčení, že na Šustekovej dôjde k vylepšeniu obytného prostredia. Ako sa na zastupiteľstve vyjadrila Katarína Štefancová zo sekcie územného rozvoja magistrátu, Šustekova bola upravovaná v prospech obyvateľov, „akceptovateľné pripomienky boli zapracované“. Štúdia po diskusii navrhuje zmeniť funkčné využitie ze-

lenej plochy so stromami na funkciu 1110 – čo je park. To v aktuálnom územnom pláne nie. „Plochy zelene navrhuje mesto doplniť aj obojstranným stromoradiím pozdĺž severného ramena Šustekovej ulice a jeho predĺžením až po Dolnozemskej cestu,“ píše sa v štúdii.

Na Sosnovej zas na základe pripomienky mestskej časti Petržalka navrhli nižšiu intenzitu využitia územia. Riaditeľ Sekcie územného plánovania MiB Martin Berežný navyše skonštatoval, že dnešná platná regulácia dovoľuje na Šustekovej postaviť viac bytov, ako je v návrhu mesta. Uistil, že každý pozemok prejde architektonickou súťažou, ktorá nebude riešiť len domy, ale aj verejný priestor a infraštruktúru.

Čo ďalej?

Na mestskom zastupiteľstve sa petržalský a mestský poslanec Milan Vetrák pokúsil presadiť návrh, podľa ktorého mala štúdia slúžiť ako územnoplánovací podklad až po súhlasnom stanovisku mestskej časti Petržalka. Svojho času si to totiž petržalskí poslanci takto odhlasovali. Cez mestské zastupiteľstvo však návrh neprešiel.

Štúdia je teda odobrená, prechádza sa do bodu dva, a to je balík zmien na doplnkov územného plánu, pre ktoré je štúdia podkladom. Poslanec Drahan Petrovič na zastupiteľstve skonštatoval, že je stále dosť priestoru na diskusiu o výstavbe. Pretože stavať sa nezačne ani o mesiac, ani o rok, ani o tri. Odhadol, že balík zmien a doplnkov bude pripravený na verejné prerokovanie v novembri tohto roka. A verejnosť sa k nemu môže opäť vyjadriť. Následne sa pripomienky budú vyhodnocovať, čo bude trvať zhruba do marca. „Až vtedy sa balík dotvorí a v júni budúceho roka predloží na schválenie zastupiteľstvu,“ vysvetlil.

Ak sa aj zmení funkčné využitie územia v lokalitách Šustekova a Sosnova, stále bude priestor na diskusiu o tom, čo vlastne v týchto lokalitách vyrastie. Územným rozhodnutiam totiž má na mestských pozemkoch predchádzať participácia a architektonické súťaže. A výsledok môže byť celkom odlišný od toho, čo dnes hovorí štúdia. Obyvatelia by preto nemali odobrenie štúdie považovať za svoju prehru a na svoje požiadavky rezignovať.

(in)

foto: Urbanistická štúdia

Duetto

Reštaurácia

s jedinečným výhľadom

AUPARK SHOPPING CENTER, II. poschodie

www.duetto.sk

DOMÁCE CESTOVINY | PIZZA DETSKÝ KÚTIK | ROMANTICKÉ PROSTREDIE
TÝŽDENNÉ A VÍKENDOVÉ ŠPECIÁLY | NOVÝ JEDÁLNY LÍSTOK | ŠIROKÁ PONUKA VÍN

Pripravu našich čerstvých cestovín môžete vidieť priamo u nás v reštaurácii.

Nedocenená architektúra Petržalky

Najvýraznejší prvok bolo priečelie, pozostávajúce z červených horizontálne uložených hliníkových profilov.

Červená pošta

Peter Szalay je fanúšikom architektúry modernizmu a naša červená pošta je podľa neho ukážkou dobrej architektúry poštového objektu. „Bohužiaľ, postihol ju smutný osud necitlivého zateplenia,” hovorí, ako sa červená pošta zmenila na sivú. „Kovová fasáda s nápisom Pošta bola výnimočná. Zateplením zničili jej výtvarné kvality a vlastne aj dom ako taký.”

Zaujíma ma, či by nebilo do očí, keby dnes vyzerala ako v 80-tych rokoch. „Nie,

práve naopak. Ani súčasní architekti by sa nehanbili, ak by také niečo postavili. Dnes sa všetko zateplí a vyzerá rovnako...”

Terasy

Vízia dopravy pri projektovaní Petržalky bola, že na zemi budú autá, verejný priestor pre ľudí mal byť vyzdvihnutý na terasy, poprepájané mostmi. Utopická myšlienka 60-tych rokov sa ne realizovala, terasy sú nám dnes skôr na obtiaž... Mestská časť ponúkla umeleckým inštitúciám nájom za priestory na terasách za nižšie sumy. Aj to bola jedna z motivácií, prečo tu dnes funguje Hotdock Gallery, kde vystavujú súčasné umenie alebo Galéria Photoport so súčasnou slovenskou foto-

grafiou. Je to výhodnejšie ako v Cvernovke. Umelec láka aj betónový brutalizmus, Petržalčania majú vďaka tomu umenie bližšie. Aj toto je cesta, ako oživiť terasy. Inú skúšajú urbanisti zo združenia Krásy terasy, naposledy postavili altánok aj vysadili rastliny pred miestnou knižnicou na Vavilovovej. Takže napriek tomu, že pôvodná predstava využitia teras sa pravdepodobne nezrealizuje, majú svoj nesporný potenciál – sú to posledné veľkorysé priestory bez áut.

V 90-tych rokoch chcel z Petržalky takmer každý ujsť. Chvíľu to vyzeralo, že sa zmení na slum. Nestalo sa. Nielenže sme začali oceňovať kvalitu nášho priestoru, meníme pohľad aj na kedysi zaznávanú socialistickú architektúru. „Môže priniesť kvalitu, dokonca má aj svoje čaro,” tvrdí historik architektúry Peter Szalay.

Pri pohľade na dnes dožijúci niekdajší obchodný priestor a dom kultúry v Ovsíšti by ste zrejme nesúhlasili. „Zbúrať a postaviť na tom mieste niečo normálne,” počúvam často. Peter Szalay ma však presvedča, že koncept nebol zlý a problémom je starostlivosť. „Objekt chátra, preto majú ľudia pocit, že sa ho treba zbaviť. Pritom by stačila rekonštrukcia, obnovenie fasády a najmä – využiť ho. Zásadné je, čo sa deje vo vnútri. Je veľa príkladov, kedy aktívni nadšenci dokázali vyťažiť z potenciálu takéhoto priestoru. Smutné je, že profesionálne navrhnutých kultúrnych priestorov od revolúcie nevzniklo veľa, a aj tie čo vznikli, sa búrajú alebo menia funkciu. Strácame hodnotu, ktorú sme už mali.”

Podľa Petra Szalaya práve v architektúre čerpáme z minulosti dodnes. Napokon, stále užívame budovy, ktoré

vtedy vznikli, pretože napríklad nové školy alebo domy kultúry, sa v Petržalke za 30 rokov nepostavili. „Často ide o kvalitnú architektúru, ktorá sa dá pretvoriť pre súčasné potreby,” hovorí historik architektúry. „Netreba hneď všetko búrať. Kedysi bolo takéto myslenie normálne. Boli sme presvedčení, že máme neobmedzené zdroje. Dnes už vnímame ekologické dopady takého myslenia, preto by sme mali viac premýšľať ako stavby, ktoré sa nám zdajú zastarané, využiť, dostavať, zrekonštruovať.”

Počas výstavby Petržalky vzniklo podľa Petra Szalaya viacero kvalitných architektonických objektov, ktorých hodnotu sme stále nedocenili. „Verím, že čas niektorých ešte len príde, zachovajú sa, zveladia a viac autenticky ako to aktuálne vidíme pri premene industriálu. “ Ktoré objekty sú podľa neho naj?

Dostať život na terasy pomáhajú aj umelci. Terasa na Topoľčianskej oživa počas vernisáží v Hotdock Gallery.

Základné školy

Boli navrhnuté špeciálne pre Petržalku,” hovorí Peter Szalay. Dôkazom, že dodnes majú svoju kvalitu je podľa neho rekonštrukcia dnes súkromného Gymnázia C. S. Lewisa. „Interiér prešiel zaujímavou premenou, ktorú ocenili aj v najprestížnejšej domácej architektonickej

súťaži CEZAAR. Táto prestavba je dobrý príklad, ako sa dá stará dobrá architektúra zmodernizovať bez toho, aby sme ju hneď búrali.” Táto prvá lastovička z dielne Kleinert Creative House je dobrou inšpiráciou, ako petržalské školy zmeniť pre súčasné potreby.

Komplex Incheby

Unikátne dielo architekta Vladimíra Dedečka malo byť tiež veľkorysejšie, ako sa napokon zrealizovalo. Na konci osemdesiatych rokov sa už

pripravovala výstavba zimného štadióna. Komplex je prístupný len počas výstav, čo je škoda, a jeho potenciál je zúfalo nevyužitý.

Paneláky

Paneláky sú ďalším príkladom, kedy podľa Petra Szalaya objekt stratil zateplením vizuálnu kvalitu. Zateplením robíme všetko pre to, aby sa panelák nepodobal na panelák. „A to je podľa mňa chyba,” hovorí. „Výtvarné vyjadrenie paneláku

je práve v jeho konštrukcii – je zložený s panelov. V 90-tych rokoch sme boli všetci znechutení z toho, aká je Petržalka monotónne sivá. Dnes však mám pocit, že tá monotónnosť je práve v tých nezladených pastelových fasádach.”

DK Zrkadlový háj

Toto je príklad kvalitnej postmodernej architektúry, ktorá vznikla na sídlisku v rámci občianskej vybavenosti,” hovorí Peter Szalay. „Vznikal koncom 70-tych a začiatkom 80-tych rokov, takže tam už cítiť odklon od prísneho minimalizmu k návratu k tradičným formám, napríklad cez

obklady či výraznú kovovú štruktúru markízy...”

Možno máte pocit, že nie je využitý dostatočne a že súkromník by ho využil lepšie ako verejná inštitúcia. „Príklad, že to tak byť nemusí, je Grössling,” hovorí Peter Szalay. „Po rokoch je šanca, že sa podarí zveladiť, doplniť a dokonca vylepšiť oproti tomu, aký bol kedysi. Aj DK Zrkadlový háj môže mať podobný osud.”

(in) foto: Petra Bošanská, archív Oddelenia architektúry Historického ústavu SAV, Marian Dekan

Jukka Behm:
Plyšová hračka

Pätnásťročná Emilia má nezvyčajné tajomstvo. Necháva si platiť obdivovateľmi mužmi za svoj čas. Podivní dospievajúci komentujú jej fotografie na internete a bez zaváhania dávajú mladému dievčaťu, čo si zažiada. Emilia nemá nikoho, komu by sa zverila, iba svoje plyšové hračky. Rodičia by jej nerozumeli. Matka je večne zahľbená do svojho počítača a otec má zdravotné problémy, s ktorými sa sám ťažko vyrovnáva. Emilii to neprekáža, má predsa všetko pod kontrolou. Veľmi rýchlo však zisťuje, ako ľahko sa dá podľahnúť temnej stránke internetu.

Silvia Langermann:
Úspech si ty

Skúsená koučka Silvia Langermann sa vám na ceste za vašim úspechom prihovorí tým „ľudskesjším” jazykom. V tejto knihe ponúka pomoc a reálnu skúsenosť, ktorú nadobudla počas viac ako 10-ročnej praxe vedenia ľudí priamo za ich snami. Naučíte sa, čo je pre získanie úspechu pre vás najdôležitejšie, ako napríklad: medzľudské vzťahy, snívanie a stanovenie reálnych cieľov, akým chybám sa treba vyhnúť, ako spoznať svoj talent a chopiť sa príležitosti, či ako dosiahnuť svoj cieľ. Inšpirujte sa príbehmi odvážnych ľudí a prekonajte nepriazeň osudu.

Bill Bryson:
Stručná história takmer všetkého

Kniha Stručná história takmer všetkého vás zoberie na jedinečné potulky. Zo žeravého jadra planéty sa vyšplhá až na Mount Everest, od veľkého tresku prejdete až po 21. storočie. Nazriete do vnútra atómu aj za oponu nekonečného vesmíru. Za všetky poznatky, ktoré v súčasnosti máme, vďačíme géniovi, odvážlivcom a pracovitým vedcom minulosti, ktorí hľadaniu pravdy obetovali roky mravčej práce. Občas im však pomohla aj šťastná náhoda. Súčasťou príbehu Zeme ste aj vy, lebo všetko, čo sa tu zatiaľ odohralo, nepochybne viedlo k vašej existencii.

Jo Nesbø:
Ostrov potkanov

Vyvolení z vyššej spoločnosti čakajú na evakuáciu zo strechy mrakodrapu, kým masy obyčajných smrteľníkov v uliciach postpandemickej Ameriky zápasia o prežitie. Vedec skúmajúci večný život objavuje skartovanie pamätí ako spôsob vyrovnania sa s minulosťou. Dvaja priatelia cestujú do Pamplony na byčie zápasy a zamilujú sa do jedného dievčaťa. Majster trileru Jo Nesbø prichádza s druhou zbierkou poviedok plných napätia a emócií a tentoraz čitateľa pozýva do bližšej budúcnosti.

Susie Hodge:
Krátky príbeh umenia

Krátky príbeh umenia prináša inovatívny náhľad na svet umenia. Jednoducho koncipovaná kniha sa venuje 50 kľúčovým výtvarným dielam umeleckej histórie – od jaskynných malieb až po súčasné inštalácie – a zároveň ich spája s najdôležitejšími umeleckými smermi, námetmi a technikami. Prístupná, obsahovo úsporná a bohato ilustrovaná kniha podáva vysvetlenie, ako, prečo a kedy sa umenie menilo, kto prišiel s určitými trendmi, v čom spočívali, kde ich vytvorili a prečo boli dôležité.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

Nikdy nie je neskoro

Pani Hela Kamenská má po 65-tke a ja s obdivom pozerám, v akej je fyzickej kondícii a ako výborne vyzerá. Hovorím jej takmer s istotou: Vy ste museli celý život športovať. „Ale kde,“ zasmeje sa. „Stolný tenis som začala hrať ako dôchodkyňa. Ani na turistiku som nechodila.“ Dnes pláva, bicykuje, chodí po Tatrách, ktoré miluje, vyhráva súťaže v stolnom tenise a venuje sa maľovaniu. Vidím pred sebou živý dôkaz citátu: Nikdy nie je neskoro...

V centre sú partia troch turistiek. „S Olinkou

som sa zoznámila na zastávke,“ spomína pani Hela. „Videla som, že má rucksak, tak sa jej pýtam: Kam idete? Na turistiku? S dôchodcami? A keď prikvla, ja že super! Tak sme sa spoznali. Prišla k nám do klubu a s kamarátkou Martou odvtedy tvoríme partiu.“

Foto: Archív H. K.

Dôchodok môže byť úžasný. Kde? V seniorskom centre

Pani Hela Kamenská nikdy nešportovala. Odkedy je na dôchodku, hrá stolný tenis, pláva, bicykuje a miluje turistiku v Tatrách. Fero Hajko má 83 rokov a hoci stolný tenis začal hrať až ako 75-ročný, už šesťkrát vyhral pohár starostu Petržalky a cestuje na turnaje veteránov po celom Slovensku. Kde iní končia, oni len začali. Fascinujúcich a podnetných príbehov som si v Dennom centre pre seniorov na Vyšehradskej vypočula viacero. A s rešpektom a obdivom konštatujem, že seniori vedia žiť a stále si plnia sny.

„Je dobré chodiť do klubu seniorov. Nemáte otlačené lakte od parapety, pretože doma len nepozeráte so závišťou von oknom,“ hovorí so smiechom vedúca centra Ružena Borzová. Táto energická 73-ročná dáma s charizmou a darom reči ma pozvala do ich centra na pravidelné pondelkové stretnutie. Úprimne priznávam, sama seba som sa najskôr pýtala, čo ja o „tých senioroch“ napíšem? Ale oni ma šokovali. V pozitívnom zmysle.

Je pondelok, pol tretej poobede, a v klubovni denného centra je už živá diskusia. Na stole káva, čaj, koláče, vraj vždy niekto napečie a donesie. Rozprávajú sa zážitky z víkendov. „Alebo si vymieňame tipy. Každý z nás má dotykový telefón, tak napríklad aj tie na ich obsluhu,“ smeje sa pani Ružena. V klube je 15 stolných tenistov, turistická partia, aj cyklisti, ktorí sa v pondelok dohodnú a o pár dní spolu

niekam vyrazia. Od miestneho úradu má klub aj dve permanentky na plaváreň, aj tie si tu „plavci“ prestriedajú.

Mnohí z prítomných sa poznajú roky, majú za sebou spoločné dovolenky, desiatky akcií. Aj sa pohádajú, ale stále viac sa tešia zo vzájomných stretnutí. Jedna z členiek dnes priviedla švagrinu. Toľko počula o klube, že sa chce pridať.

Pri malom stolíku sedia traja páni a hrajú sedmu. Po chvíli vytiahnu šach a Ružena Borzová ukazuje na pána Stanka, ktorý má 90, ale šancu v šachu by som proti nemu nemala. Druhý šachista, pán Mirko, chodieval do klubu aj s manželkou Evičkou. Obaja vraj radi naučia hrať šach každého, kto má záujem. Neďaleko sedí pani Anka, ktorá bola 41 rokov vizážistkou v SND a líčila hľadám všetky herecké hviezdy. A hneď vedľa nej pani Vierka –niekdajšia vrchná sestra na

chirurgii na Kramároch. Čo človek, to príbeh na knihu...

V jednej chvíli si slovo vypýta Valika Balúchová. Dlhé roky viedla Jednotu dôchodcov a dodnes do klubu nosí tipy, kedy je aká akcia pre seniorov. Aktuálne hovorí o pripravovanom vianočnom a silvestrovskom pobyte po dvojročnej pauze a pani Ružena spomína na posledné spoločné vianočné posedenie v reštaurácii, kde im dovolili doniesť si vlastné koláče. Nuž, byť seniorom má svoje výhody.

V auguste boli vďaka finančnému príspevku od starostu na plavbe loďou na Devíne a na vystúpení Lúčnice. V klube sú dva desaťčlenné skupinky, ktoré chodia spolu pravidelne na dovolenky. Nedávno sa vrátili zo Štúrova. Aj oni sa už tešia na autobus, ktorý sa mestská časť chystá kúpiť pre seniorov. Na jar budú môcť vyraziť na jednodňové výlety.

„Až vám závidím tie možnosti,“ hovorí pani Ružena a ona reaguje: „Všetko by bolo dobré, len tá korona nás vyplašila. Mnohí z nás sa minulý rok každý deň zúfalo pýtali: Kedy už pôjdeme do klubu? A aj teraz striehame, či nás zas nezavrú...“

Vlievajú si tu totiž vzájomne energiu do života. A to niekedy doslova. Jedna členka mala pred pár týždňami mozgovú príhodu a logopedička jej prikázala chodiť medzi ľuďmi a komunikovať. Šla rovno do „svojho“ klubu. „A logopedička môže povedať, že s ňou komunikovala celá partia ľudí,“ hovorí pani Ružena a dodáva:

▲ Mária Winklárková (druhá zľava), ktorá pred osemnástimi rokmi súbor Melódia založila, rada privíta nových spevákov a speváčky.

▲ V pondelky a stredy sa v centre pravidelne hráva aj šach či sedma.

„Vieme, kam máme ísť, keď je nám ťažko.“

Dva kluby v jednom a ešte oveľa viac

Denné centrum na Vyšehradskej je spomedzi šiestich petržalských najväčšie. Pred pandémiou mali 85 členov. Dnes je aktívnych 62, pre koronu sa viacerí, bohužiaľ, radšej izolujú.

Po pondelkovom stretnutí, sú utorky vyhradené pre spevácky súbor Melódia. Pred 18 rokmi ho založila a doteraz vedie Mária Winklárková. „Dokážu spievať dve hodiny bez prestávky. Keď je pekne, tak aj na lavičkách za centrom pod stromami. Vždy sa pri nich zastavia nejakí okoloidúci, započúvajú, pochvália. Členkou je aj 80-ročná pani Majka. Tá si pred vystúpením dá barle za oponu a ide spievať,“ hovorí pani Ružena a slovo už nechá Márii Winklárkovej. „V roku 2004 sme začali spievať len pre radosť. Ani by mi nenapadlo, žeby som niekedy viedla súbor,“ spomína na začiatky, keď súbor nemal ani meno. To dostal až s prvými

vystúpeniami. „Za tie roky sa v Melódii vystriedalo veľmi veľa ľudí. Teraz máme nového harmonikára, dúfam, že nám neutečie,“ usmeje sa a s rovnakou nadšakou dodáva, že hoci spievajú bez nároku na honorár, pohostenie neodmietnu. V repertoári majú nielen slovenské ľudovky, ale aj rusínske, ruské, či dokonca country piesne a nahrli už aj štyri cédečky. Aktuálne desať žien a traja muži medzi sebou radi privítajú ďalších, ktorí by sa chceli pridať. „Pri speve zabudnete na všetky starosti,“ zhodujú sa a sú hrdí na to, že na akciách po celom Slovensku reprezentujú Petržalku.

Jednou z členiek súboru je aj Zdenka Kmeťová. Do klubu prišla hneď po odchode do dôchodku a tiež si tu splnila životný sen – začala aktívne a pravidelne spievať a vystupovať. „Milujem trávnicu, rusínske piesne, viem spievať po srbsky, poľsky, chorvátsky, maďarsky, a to teda nie je jednoduché,“ hovorí pani

Kde iní končia, pán Ferko len začal

Väčšina pohárov a všetky medaily vystavené v centre patria pánovi Ferkovi Hajkovi (83). Kedysi hrával futbal a hokej, ale v roku 2013 keď mu po operácii zaviedli tri bajpasy, mu lekár zakázal kontaktné športy. „Tak som ako 75-ročný začal so stolným tenisom. A najskôr som všetko prehrával,“ smeje sa. Ale k športu má blízko, vypracoval sa. Šesťkrát vyhral pohár starostu Petržalky, dodnes

Prvá klubovňa pre seniorov

Na Osuského ulici 8 bude k dispozícii od pondelka do piatka v čase od 10:00 do 16:00 hod.

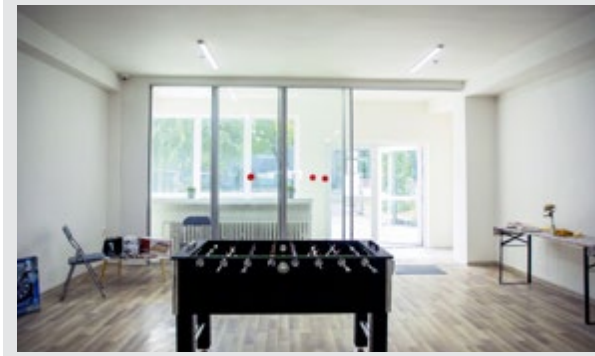
V rámci interiéru vznikla v klubovni takzvaná tanečná miestnosť určená na spoločenské tance a kolektívne športy. Seniori majú k dispozícii aj herňu s biliardom, ping-pongom aj stolný futbal, kuchynku oddychových miestností a vonkajší areál.

Každý deň v týždni bude prednostne, nie však výhradne, sústredený na konkrétnu záujmovú činnosť. Pondelky budú zamerané na šport a súťaženie, v stolnom tenise, šípkach, biliarde, stolnom futbale či petangu. Utorky posilujúce mentálnu kondíciu v rámci spoločenských hier, tréningu pamäti... Stre-

dy budú vyčlenené na tanec Zumby Gold, rehabilitačné cviky, Jogu, Nordic walking, turistiku. Štvrtky budú môcť seniori ukázať svoje kreatívne zručnosti v tvorivých dielňach. Piatky sa bude odvíjať s tancovať s folklórnymi súbormi Melódia i Petržalčanka. Seniorom sa budú denne venovať tri pracovníčky.

Podľa starostu Jána Hrkcu je priestor vyhradený pre seniorov v medziobdobí, kým sa nerozhodne, či ho prerobia na Dom opatrovateľskej služby, ako bolo pôvodne plánované. (mh, pn)

foto: MČ Petržalka

Zdenka, ktorá zároveň vedie petržalskú pobočku Slovenského zväzu telesne postihnutých. Jej členovia majú totiž na Vyšehradskej vyhradené štvrtky.

„Naše centrum je vlastne

dva v jednom,“ usmeje sa Ružena Borzová. Ja mám pri odchode pocit, že je oveľa viac. Miesto, kde mnohí seniori našli svoju druhú rodinu aj odložené životné sny. (in)

foto: in, MČ Petržalka

OFFICIAL TRIBUTE SHOW

METALLICA

WITH AN ORCHESTRA

26.11. BRATISLAVA Edison Park

OFFICIAL TRIBUTE BAND

WORLD FAMOUS SYMPHONIC METAL SHOW

Viac info: www.artpartner.sk

Vstupenky: Ticket-Online.sk ticketportal.sk

História valu na okraji Sadu Janka Kráľa

Existujú názory, že pozostatky opevnenia ohraničujúceho Aupark, ktoré v roku 1809 prispelo k úspešnej obrane Prešporka, sa na týchto miestach nachádzajú dodnes.

Rok 1809 bol pre Prešporok a jeho okolie veľmi nešťastný. Obyvatelia sa ešte nestihli spamätať z ľadovej povodne, ktorá v januári napáchala veľké škody nielen v meste, ale aj vo vtedajšej obci Engerau, keď v apríli rakúsky cisár František I. vyhlásil vojnu Napoleonovi. Vojenské udalosti sa vyvinuli v neprospech Rakúskeho cisárstva a front sa priblížil k Prešporku.

Strategicky významným priestorom sa stalo územie dnešnej Petržalky, na ktorom rakúska strana v prvej polovici mája začala budovať opevnené predmostie. Za jeho základ bol zvolený ostrov Mostná niva, na ktorom sa nachádzal Aupark, dnešný Sad Janka Kráľa. Hranicou opevnenia sa stalo Auparkské rameno, ktoré oddeľovalo Aupark od obce Engerau. Opevnenie súvislou lomenou líniou ohraničovalo Aupark, pričom jeho pravé krídlo sa opieralo o Dunaj a ľavé o Ru-sovecké rameno. Od začiatku júna musel Prešporok bezmála poldruha mesiaca čeliť

snahám o jeho obsadenie. Napriek viacnásobnému delostreleckému bombardovaniu, ktoré si vyžiadalo obeť na životoch a spôsobilo obrovské materiálne škody, za mesto podarilo ubrániť. Na základe prímeria podpísaného 12. júla v Znojme sa však Prešporok stal súčasťou francúzskej strany demarkačnej línie a 14. júla ho na viac než štyri mesiace obsadili nepriateľské jednotky.

Čo sa týka opevnenia ohraničujúceho Aupark z južnej

Pozostatky valu na okraji Sadu Janka Kráľa

Plán opevnenia z 1809

sovi Alexandrovi Berthierovi, v ktorom za týmto účelom požadoval poslať do Prešporka dvoch inžinier-dôstojníkov a sapérsku čatu. V ďalšom liste, ktorý mu odoslal 28. júla, Wacquant vo svojej knihe „Die ungarische Donau-Armee 1848/49“ v tejto súvislosti uviedol: „V roku 1848 (pozn. autora) spomienky z vojenskej histórie a mapa mesta podávali správu o existencii valovej línie, ktorá, keďže pochádzala z doby Francúzov, bola takmer úplne zničená.“ Dňa 7. októbra oznámil bán Jelačić mestskému magistrátu, že hodlá vstúpiť do Prešporka. Žiadal sprevádzkovať pontónový most, v opačnom prípade mestu pohrozil ostreľovaním. Nakoniec však Prešporok neohrozil a presunul sa k Viedni. Odvahu, ktorú v tom čase obyvatelia Prešporka prejavili, dobová tlač prirovnala k statočnosti, s ktorou v roku 1809 mesto bránili ich predchodcovia.

Ako vyplýva z plánov z prvej polovice 19. storočia, ktoré mapujú územie dnešného Sadu Janka Kráľa, opevnenie zrejme nebolo v roku 1809 zničené bez stopy, čo potvrdzuje aj vyššie spomínaný A. Wacquant. Hoci priekopa bola pravdepodobne zakopaná, línia valu, i keď narušená, do určitej miery zostala v teréne zachovaná, čo dokladá jej zakreslenie kartografmi. Valová línia tak v roku 1848 mohla byť základom pre vybudovanie nového opevnenia, ktorého pozostatky sa dodnes nachádzajú na okraji Sadu Janka Kráľa.

Mgr. Matej Čapo, PhD.
Foto: Archív M. Č.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Okyptené stromy

Spôsob orezávania stromov, Sako prebieha tento rok v Petržalke, je naozaj neúnosný. Každý rok firma starajúca sa o zeleň odpíli zopár konárov zo stromov, na ktoré dočiahne, ale tento rok prišiel pracovník s pílou na rúčke a opíľoval konáre vo výške 2,5 až 3 metre. Pri ihličnatých nízkych stromoch (1,5 m) odpíľal aj spodné konáre, ktoré boli 10 cm nad zemou. Keď som ho oslovil na Vileovej ulici, povedal, že je z firmy SMZ (Správa mestskej zele-

ne) a že ho poslali opíliť všetky konáre, na ktoré dočiahne, pretože tade bude jazdiť traktor kosiaci trávu a konáre by zavadzali vodičovi.

Traktor? Naozaj musia medzi stromy jazdiť traktory? Aký má tá zeleň vlastne zmysel, keď je jej „ošetrovateľovi“ jej prirodzený rast na príťaž?

Je nanajvýš potrebné urýchlene určiť tejto firme techniku a spôsob, akou môže stromy a trávnaté plochy „udržiavať“. Postupné okypťovanie listna-

Pongráč

Chodník prerušený autom

Je správne, že sa ko-nečne robí poriadok v parkovacej politike. No nedávne značenie parkovacích boxov bolo miestami nedomyslené, napríklad na Vavilovovej ulici. Chodník z terasy pokračuje cez cestu, potom medzi panelákmi na detské ihrisko a je preruše-

A.I.I. Technické služby s.r.o. prijme ihneď

- VODIČ „B“, „T“ - 3,58 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 1,85 €/hod. brutto
- VODIČ „C“ - 4,63 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 2,10 €/hod. brutto
- RUČNÝ PRACOVNÍK - 3,58 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 1,45 €/hod. brutto

Letná údržba ciest a komunikácií v BA
0911 / 721 409, recepcia@aiits.sk
Základná zložka mzdy + príplatky a ODMENY

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSM

Čistenie: Jednohrob 90€ 75€ Dvojhrob 140€ 115€ Impregnácia ZDARMA
Dosekávanie písma priamo na cintoríne: Do 10 znakov 80€, 11-30 znakov 7€/znak, 31 a viac znakov 6€/znak (dohoda), Obnova písma: 1,3€ 1€/znak. Doprava a obhliadka ZDARMA
POMNÍKY, TABUĽKY S MENAMI (AJ SKLENENÉ), KRYCIE DOSKY, FOTOGRAFIE, VÁZY A SVIETNIKY
ZBRUSOVANIE STARÝCH NÁPISOV A NANOVO VYPÍSANIE NA POMNÍK
NA VŠETKÝCH PRÁČACH SA DOHODNEME PRIAMO NA CINTORÍNE A NÁJDEME SPOLU
NAJLEPŠIE RIEŠENIE. OBHLIADKA A DOPRAVA JE ZDARMA!!

Pri objednaní viacerých služieb (čistenie + dosekanie) máte dodatočnú zľavu až 20%
Na všetky naše pomníky a tabuľky máte každé ďalšie dosekanie písma so zľavou 50%!!
Pri objednaní pomníka alebo krycej dosky máte ČISTENIE A IMPREGNACIU HROBU ZDARMA!!

Ing. Miroslav Greisiger 0940 653 651, AKCIA DOŠIČKY
www.cisteniehrobu.sk 0919 205 521 Ceny platné pri objednaní do 15.10.!

Nelákame Vás na najnižšie ceny, ale na dlhoročnú tradíciu, profesionálne odvedenú prácu a bohaté skúsenosti.
Od roku 2014 sme k spokojnosti obslúžili viac ako 9100 zákazníkov, staňte sa ďalším z nich!

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com

kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY
8. 10. 2021 • vychádzajú 27 rokov • číslo 10
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľavská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • **REDAKCIA:** Iľavská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • **Inzercia:** 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **Tlač:** MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • **DISTRIBÚCIA:** Red Post, s. r. o.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Lod'ky na kanáli až o dva roky?

Rybári sú proti, ale to vraj nie je dôvod, prečo sa samospráva chystala projekt člnkovania na Chorvátskom kanáli odložiť o dva roky.

Na poslednom miestnom zastupiteľstve zisťoval poslanec Miroslav Behúl dôvod, prečo sa nespavila finančná analýza pre prevádzkovanie troch bezmotorových člnov, ktoré si

mala mať možnosť verejnosť požičať už v lete budúceho roka. „Dotknuté orgány odporúčali sprístupnenie tejto časti ramena odložiť o zhruba dva roky, a to preto, že sa budú cez rameno budovať

pešie koridory,“ uviedla prednostka Petra Vančová dôvod, prečo bolo plnenie uznesenia pozastavené.

Negatívne sa k projektu postavil len rybársky zväz, vodohospodári dali súhlasné

stanovisko, avšak s odporúčaním odkladu. Štátna ochrana prírody sa zatiaľ oficiálne nevyjadrila. Petržalské noviny však pred mesiacom oslovili Jána Kaľavského, zoológa zo Štátnej ochrany prírody, ktorý povedal: „Ak ľudia počas člnkovania nebudú prirážať člny kdekolvek pri brehu, kde by mohli poškodiť chránené rastliny alebo vyrušiť nejaké živočíchy a pristávať budú len v mieste kotviska, v letných mesiacoch nevidíme v tejto aktivite problém.“ Bezmotorové lod'ky vtáctvo rušiť nebudú.

Na informáciu o odložení projektu zareagoval na zastupiteľstve iniciátor projektu poslanec Matúš Repka: „Neviem, prečo ste žiadali vyjadrenie Slovenského rybárskeho zväzu, keďže ten nemá právny nárok uzurpovať si celé Chorvátske rameno. Štátna ochrana prírody má, naopak, problém s ry-

bármi, ktorých háčiky sa zachytávajú labutiam v krku.“ Pokračoval, že nechápe, prečo by sa mal projekt posúvať o dva roky, keď lávky nemajú žiadny vplyv na územie, ktoré bolo v materiáli vymedzené. (Plánovaná trasa má dĺžku 1,1 kilometra a vedie pri jazere Veľký Draždiak až po vojenský bunker B-S 13 s prístavným mólom pod mostom pri nemocnici na Antolskej ulici. pozn. red.) „Beriem to ako neschopnosť tohto úradu,“ dodal poslanec.

Po mnohých negatívnych reakciách voči projektu na sociálnych sieťach na zastupiteľstve už nepanuje jednoznačný názor, či člnkovanie presadiť. Poslankyňa Tatiana Kratochvílová navrhla spoločné stretnutie zainteresovaných, poslanec Miroslav Behúl pridal, že je nutná participácia s obyvateľmi.

(in)

foto: Matúš Husár

Ženy presýtené posilňovňami objavili box

„Boxovať môže každý, bez ohľadu na vek, pohlavie či fyzický fond,“ tvrdí Petržalčan Michal Vičan z Bratislavskej Boxerne. Boli prvým boxerským klubom, ktorý sa otvoril verejnosti. A ženám učaroval tak, že dnes tvoria polovicu členov klubu.

Ich Boxerňa začínala v roku 2009 v petržalskom paneláku a členmi boli najmä nadšenci bojových športov. A hoci sa otvárali všetkým, ľudia mali predsudky. Spočiatku nebolo ľahké ich presvedčiť, že box nevyhľadávajú vagabundi či v lepšom prípade športovci, ktorí si tľú do nosa. Zmenila to trénerka Multánová, ktorá v boxerni začala tvoriť ženskú komunitu. „Stačilo, aby žena povedala v robote kolegyniam: 'Bola som na boxe, bolo to super! Atmosféra, kolektív, hudba..., je to zážitok, to musíte vyskúšať!' a začali prichádzať ďalšie. Zväčša vo dvojiciach, trojiciach, pretože žena nejde ani na toaletu sama. Vždy vezme so sebou kamarátku,“ smeje sa Michal Vičan.

„Vybiť si frustráciu boxovaním do vreca? To je klasická predstava, ale nie je to zďaleka primárna motivácia, kvôli ktorej ľudia boxerňu navštevujú.“

A záujem neupadá. „Trh je momentálne presýtený posilňovňami, súkromnými trénermi, aerobikmi, zumbami, jogami, formovaním postavy... ženy toho majú dosť a hľadajú nové podnety.“ A box sa ním stal. Ženské večerné tréningy sú dnes v Boxovni, ktorá sídli vo Vienna Gate v Petržalke, až štyrikrát do týždňa.

Niekomu nesadnú, ale dve z troch nováčikov zostávajú, pretože vidia, že box sa dá trénovať úplne elegantne, a čo väčšine žien vyhovuje, bez kontaktu. To percento, ktoré kontakt láka, prechádzajú do zmiešaných skupín. Aj tam má však súboj isté pravidlá. „Mnohí ľudia si nemôžu dovoliť fyzické stopy na tvári. Predstavte si právnik, ktorý by prišiel za klientom

s monoklom pod okom. To by vyzeralo divne...“

Kráľ rýchlej zmeny smeru

Keď prichádzam ráno na ôsmu do Boxerne, skupina žien a mužov tu už hodinu trénuje. Sledujem tú intenzitu tréningu a mám pocit, že po desiatich minútach by som bola k.o. „To sú už pokročilejší. Avšak na to, aby ste začali trénovať box, nepotrebujete prísť s nejakým fyzickým fondom. Ten sa dostaví postupne,“ presviedča ma Michal Vičan a tvrdí, že preto neodmietnu ani obéznych záujemcov. „Tréning zameraný na rýchlosť, vytrvalosť a silu je unikátny v tom, že sa nikdy neopakuje, je plný zmien a tak všestranný, že k nám chodia nielen rekreační športovci, ale aj profesionáli z iných športov – futbalisti, hokejisti, volejbalisti, hádzanári... Skoro v každom športe je totiž dôležitá rýchla zmena smeru a box je v tom kráľom. Rýchlo zmeniť smer a do toho

zapojiť ruky aj nohy.“

V dnešnej rannej skupine trénuje vedľa seba nováčik aj majster sveta. A tréning je pre oboch rovnaký. Rozdiel je „len“ v tom, že každý ide podľa svojich možností. V Boxerni totiž nemajú tréningy rozdelené pre začiatočníkov a pokročilých. Výhodou je, že sa môžete pridať do skupiny kedykoľvek počas roka. Nedesí to však začiatočníkov? „Tréning je taký intenzívny, že človek nemá čas zaoberať sa inými. Navyše, začiatočníci rýchlejšie napredujú, keď v reálnej akcii vidia tých lepších. Box je však najmä individuálny šport, aj keď sa trénuje v kolektíve. V závere aj tak každý kope sám za seba.“

Poobedia sú trikrát do týždňa určené deťom a po nich päťkrát do týždňa mládeži. Box dáva tým divokejším

sebadisciplínu a tým zakríknutejším sebavedomie. A nie nutne prostredníctvom súbojov. Mnoho detí trénuje bez kontaktu. „Dlhé roky sme patrili aj do Národnej protidrogovej stratégie,“ spomína Michal Vičan. Vyrastal v Petržalke „v dobe heroínu“, videl, čo dokáže urobiť s ľuďmi. To bolo motiváciou, aby v Boxerni trénovali aj mladí po drogovej

skúsenosti. „Verím tomu, že dať týmto ľuďom komunitu spojenú s disciplínou, je cesta.“

A dôkaz, že komunita, ktorú ponúka, má silu, prišiel počas pandémie. Boxerni, ktorá sa ocitla vo finančnej kríze vyzbierali jej členovia v priebehu jediného dňa niekoľkotisíc eur. Len aby im ju nezavreli.

(in)

foto: Marian Dekan

Ako začať?

„Zvedavý človek príde a opýta sa, do akej skupiny by zapadol,“ hovorí Michal Vičan o najjednoduchšej ceste. Jeseň je na rozbeh ideálna, aj nováčikov býva viac. Na jeden, dva prvé tréningy vám v Boxovni požičajú aj rukavice, ak ale budete chcieť pokračovať, mali by ste si kúpiť vlastné. Napokon, keď sa dáte na behanie, tiež nečakáte, že vám bude niekto požičiavať tenisky.

V Bratislavskej Boxerni dnes trénujú deti, mládež, seniori, matky aj ženy stredného veku. „A ak si predstavíte hocijaké povolanie, všetky tu nájdete,“ hovorí Michal Vičan.

SVETOVONAJÚZNAVANEJŠÍTRÉNING

BRATISLAVSKABOXERNA.SK

Instagram

Francis Bacon	záprah (zastar.)	rozotieranie	opera G. Verdiho	Valér (dom.)	ženské meno	skratka apendektómie	hreším (hovor.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	postavilo sa	Ivan (dom.)	skratka rozpočtovej organizácie	etruská bohynia	zoskupuje po dvojiciach	Pomôcky: taro, mláto, osrk, Ligúria	ovoniavam	mužské meno	bíjava
buduješ								cukrový roztok spolovice						lákať kmeňová obec v Írsku			
1. časť tajničky																	
stávala sa redšou						americký Indián Olga (dom.)					mužské meno dravý vodný plaz						
odlišne					okraj (zried.) prírastok							odpila vzlykot (bás.)					
skratka pre a iné			opľuvalo skladiská							rojčica strašil, mátožil						stáva sa iným	púšťa dovnútra
že si (bás.)				párenie vysokej zveri potom				stavba cez rieku pečením nahromaď						rímske číslo 2005 podstielajú			
Pomôcky: anatas, Uni, sept, rojta	tropická rastlina	kýva, kôliše inam, inde						náčrt, schéma dranká (expr.)							európsky pohár zápach (v med.)		
toliar, po česky						druh kladiva ako (bás.)							topia sa (kniž.) zn. pre dekagram				
štvorcový nerast							prieľbina v teréne značka pre abvolt					získavaš dedením buď živý					
2. časť tajničky																	
opláchni				odborník v tavení					región v severozápadnom Taliansku								

Chudnite poležiačky v salóne

Queen Elisabeth

Nájdete nás:

Wolkrova 4

Petržalka

0917 595 781

www.queenelisabeth.sk

Facebook stránka:

Chudnite poležiačky

Bratislava Queen Elisabeth

Schudnite MINIMÁLNE 5 cm

hneď po prvej procedúre!

Ak neschudnete, máte procedúru zdarma!

Bratislava 👑 Košice 👑 Kráľovský Chlmec

Pre čitateľov Petržalských novín je pripravená špeciálna 20% zľava na procedúru, stačí predložiť noviny.